

BILDTSE BEDRIJVEN MET EEN VERHAAL

Het heeft heel wat voeten in aarde om een verhaal te maken van een bedrijf, dat is ontstaan door de samenvoeging van vier oorspronkelijke Bildtse bedrijven. Men moet dan uit vele bronnen putten. Voor dit verhaal maakte de schrijver gebruik van maar liefst negen bronnen en het fotomateriaal komt overal vandaan. Maar daardoor was het ook geweldig interessant en de schrijver heeft er enorm veel genoten aan beleefd. Niet alleen het schrijven, maar ook het zetten en de opmaak van de pagina's vergen veel tijd en inspanning. Drukkerij Van Leer & De Jong heeft er vele uurtjes tegenaan moeten gooien, maar uit het resultaat blijkt wel, dat het werk met liefde is gebeurd.

K

Dirk en Sijbren de Koe op nog vrij jeugdige leeftijd.

Een der grootste bedrijven op het Bildt is wel transport-bedrijf K.L.M.V. waarvan men op alle Europese wegen wagens tegen komt. 't Was vroeger zo dat er in St.-Annaparochie vier beurt-diensten waren. Ten eerste waren dat de gebroeders De Koe. Sijbren en Dirk de Koe hadden naast hun beurtvaartdienst ook een transportbedrijf. Dit was dus de K.

L

Reinder en Piet Lont.

Daarnaast was er het bedrijf van de gebroeders Lont, een reeds van oudsher bestaand transportbedrijf dat zich ook bezig hield met de beurtvaart, met daarnaast een uitgebreid vervoer van produkten van boeren en tuinders. Reinder en Piet Lont waren zonen van Jan Lont. De L. dus.

M

Frederik Meijer.

De M. in het KLMV-bedrijf was van Meijer. Als zoon van Broer Meijer zette Frederik het bedrijf van zijn vader voort. Dit was dus een éénmansbedrijf dat zich alleen bezig hield met een bodedienst.

V

Gerrit de Vries.

De laatste letter, de V. dus, was Gerrit de Vries en ook hij had alleen een bodedienst. Tot voor kort was hij de enige nog in leven zijnde oprichter van het K.L.M.V.-bedrijf.

Hij vertoefde in het verzorgingshuis „De Vlaswiek” te St.-Annaparochie, waar hij kort geleden, op 24 oktober, overleed in de ouderdom van 90 jaar.

Het valt te begrijpen dat er tussen deze vier beurtdiensten een behoorlijke rivaliteit bestond en het was vroeger nog zo dat praktisch alles uit de steden, Leeuwarden, Sneek en Dokkum moest komen. Al het meel voor de bakkers moest uit Leeuwarden komen en er waren nogal wat bakkers in St.-Annaparochie. Ook schoen-reparaties gebeurden veel in Leeuwarden, evenals reparaties aan horloges en sieraden. De bode-dienst was hiervoor beschikbaar. De beurtvaarders gingen 's morgens reeds vroeg op stap om hun vracht bij elkaar te scharen. Alle winkels werden bezocht en gevraagd om vracht. Elke bode-dienst had in Leeuwarden, Sneek of Dokkum zijn vaste adressen, waar hij zijn spullen voor reparatie aanbood, of eventueel nieuwe artikelen bestelde.

Het bedrijf van Dirk en Sijbren de Koe was gevestigd op de hoek van de Kade waar tevens hun motorboot voor de wal lag. De gebroeders de Koe voeren met hun 'Snik' om de andere dag naar en van Leeuwarden, voor de beurt en hadden daarnaast nog veel vervoer van fruit naar de veilingen. Men zag ook nog kans om naast het goederen-vervoer, veelal in het weekend, met gezelschappen een dagje te gaan varen.

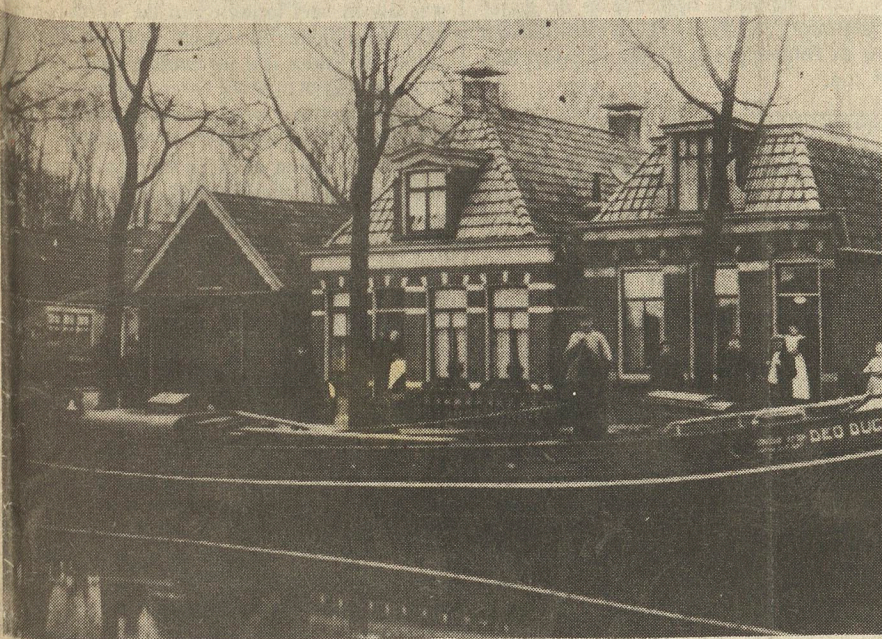
Het pand van De Koe waar Dirk de Koe woonde.

De motorboot met aan boord een gezelschap jongeren.

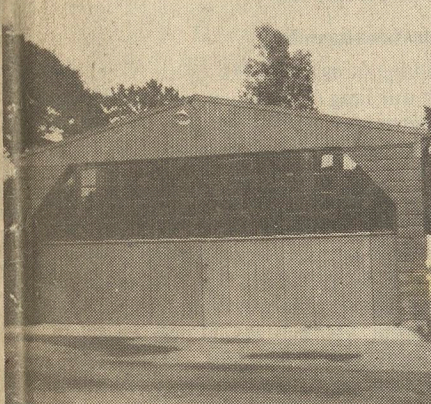
den, die in eerste instantie met de motorboot werd verzorgd. De grondlegger van het Lont-bedrijf was Jan Lont. Hij woonde aan de kade, alwaar ook de motorboot aan kon leggen.

De eerste auto die in het bedrijf kwam was een T Ford en hierna werden, naast de motorboot, ook veel fruit en landbouwprodukten vervoerd. In de dertiger jaren kwam er al vrij gauw een auto bij. Dit keer een A Ford met spaakwielen.

De 'Deo Duce' voor het huis van Jan Lont.

Reinder Lont was aan de Oudebildtdijk gaan wonen en ook daar lag vaak de boot voor de wal. Piet Lont kocht een woning aan het Zuideinde, (nu Warmoesstraat) waar achter tevens plaats was voor auto's.

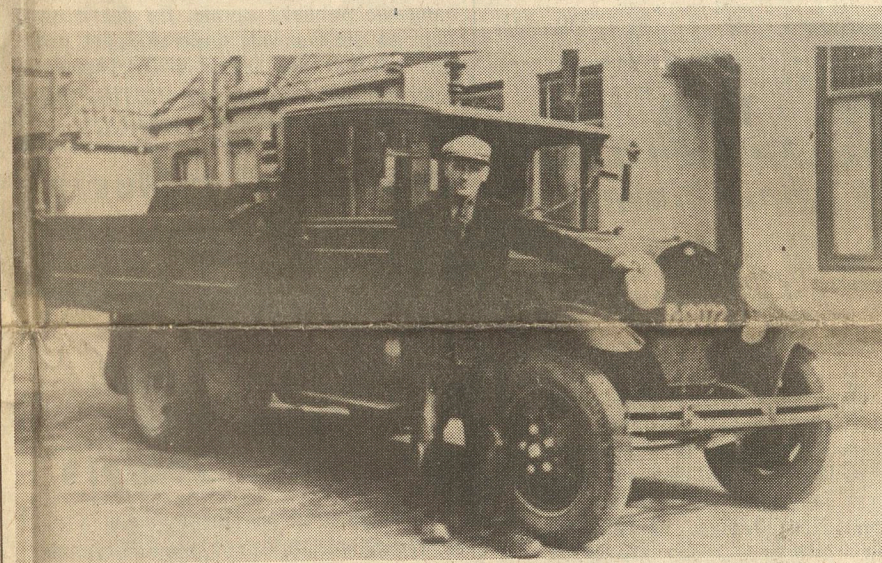
De garage aan het 'Achteromtsy'.

Het was toen nog mogelijk om in een betrekkelijk kleine garage een auto te stallen en achter het huis van Piet was zo'n garage. Bovendien was er vrij veel ruimte achter het huis van Piet, zodat er nog een garage bij kon worden gebouwd.

De Inter, op het 'Achteromtsy'.

In Harlingen bij de haven, met vierde van links de heer Jan Lont en geheel rechts Reinder Lont.

Piet Lont met de A Ford voor zijn huis aan het Zuideinde.

Het 'kloppende hart' van het bedrijf was aan het Zuideinde, waar Piet Lont de scepter zwaaid. Ondanks zijn beperkte opleiding (alleen lagere school) zag hij kans het steeds groter wordende bedrijf administratief te leiden.

Daar er een flink aantal zonen Lont waren, was het logisch dat zij in het bedrijf gingen werken. De oudste van de Lont-zonen, Jan, was enige jaren terug vijftig jaar chauffeur en hij is nog vaak in het bedrijf te vinden.

Het eerste zware materiaal dat onder de K.L.M.V.-vlag op de weg kwam was de Internationaal welke combinatie goed was voor het vervoer van ongeveer vijftien ton. De huidige directeur is ook een Lont, hij is namelijk een zoon van Dirk Lont.

Reeds in een vroeg stadium had de firma Lont contracten met Engelse firma's en er werd in Harlingen fruit geladen dat naar Hull moest worden verscheept.

Dirk de Koe met een der auto's bij de Leeuwarder veiling, Johannes Kieviet en Teake Krap helpen met lossen.

De A Ford waarbij Piet en zijn vrouw met pake Jan.

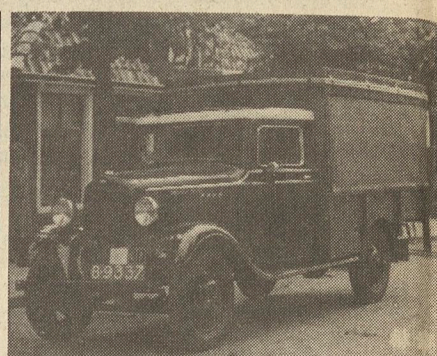
De heer Broer Meijer met z'n één PK (zoon Frederik mocht ook op de foto). Het bedrijf werd 'gesponsord' door TWINK.

Jan Lont met de kleine Mercedes.

Het meel voor de bakkers wordt vanuit de Deo Duce op de auto geladen door Reinder Lont en zijn zonen Dirk en Jan. Op de achtergrond het oude postkantoor.

De nieuwe Chevrolet van Meijer, aan het nummer is te zien dat Meijer reeds in een vroeg stadium een auto had.

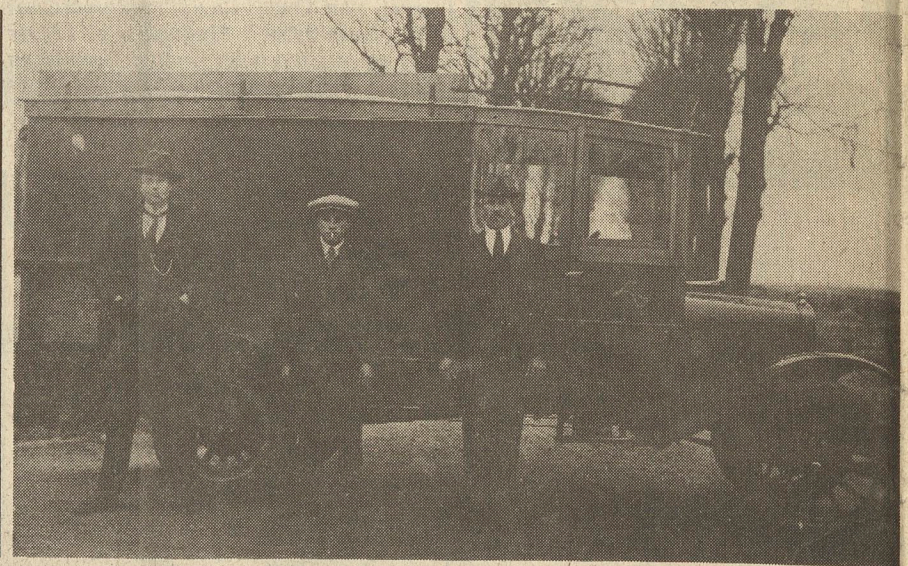
Internationaal geladen, waarvan Jan Lont chauffeur was.

De heer Gerrit de Vries en zijn vrouw met de beurt-auto voor hun huis aan het Zuideinde.

Zoals gezegd, de M. was van Meijer. Deze begon reeds in de twintiger jaren met een beurtdienst op Leeuwarden, (Broer Meijer wel te verstaan). Al vrij gauw kreeg ook Meijer een auto. Het was echter een vrij grote financiële ingreep om over te stappen op mechanisch vervoer. De eerste auto van Broer Meijer was ook een T Ford (er was toen overigens ook weinig keus).

Frederik Meijer en Gerrit de Vries verzorgden de beurt en de verhuizingen, wat toch nog een vrij belangrijk onderdeel van het bedrijf was. Overigens had Frederik Meijer, toen hij voor de bezetting als bodedienst funktioneerde, ook reeds een nieuw wagentje. Dat betekende voor een kleine middenstander een behoorlijke investering.

De Meijer-Kar met vader en zoon Meijer en nog een Meijer (Dirk Meijer Propagandist van het C.N.V.).

De vierde K.L.M.V.-firmant was Gerrit de Vries. Ook hij begon reeds in de twintiger jaren een beurtdienst. Zijn eerste vervoermiddel was een hondenkar, doch ook hij stapte over op paarde-tractie. Zijn eerste wagen werd 'gesponsord' door VIM.

Toen de Maatschap was ontstaan verzorgde Gerrit de Vries samen met Frederik Meijer de beurt, hierin later bijgestaan door Johannes de Haan, welk bedrijf intussen ook was overgenomen. Ook de beurtdienst van Jan Brouwer aan de Oudebildtdijk werd overgenomen, evenals de beurt in Vrouwenparochie van Bote Bruinsma. Ook De Vries had een nieuw wagentje voor de beurtdienst toen in 1940 de fusie tot stand kwam.

De wagens werden echter gevorderd door de Wehrmacht en zodoende bleef er niets anders over dan via het water. Daarvoor hadden Lont en De Koe het materiaal.

De jongere mannen in het bedrijf moesten onderduiken en de ouderen, zoals Reinder en Piet Lont, Dirk en Sijbren de Koe, Gerrit de Vries en Frederik Meijer, moesten dus „de kastanjes uit het vuur halen”.

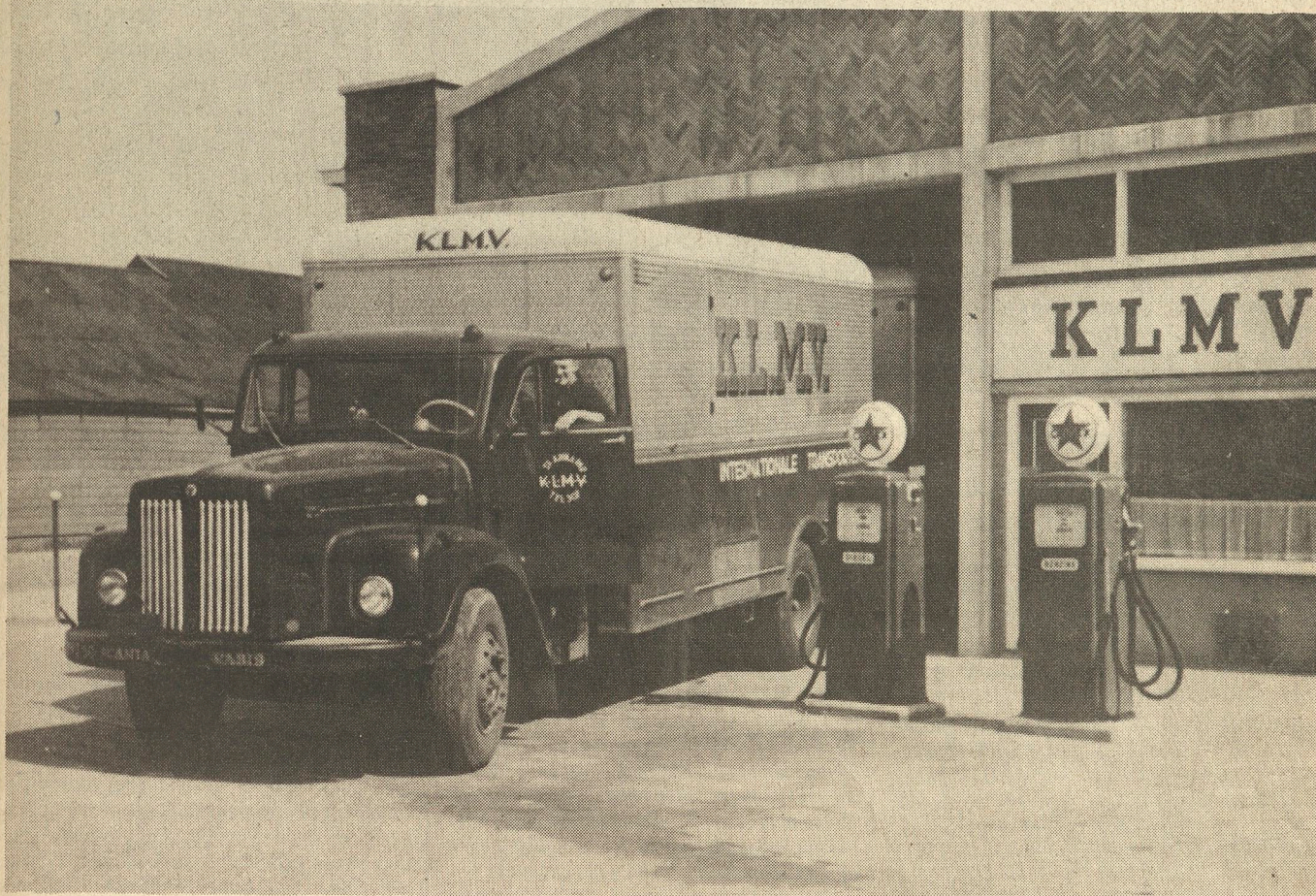
De onderhandse acte van oprichting werd in juli 1950 officieel geregistreerd en de 'Maatschap' werd toen omgezet in een vennootschap onder firma.

Frederik Meijer met de beurt-auto op de Nieuwstad.

De gebroeders De Koe hadden geen zonen en de functie van vrachtwagenchauffeur was nu eenmaal een mannenzaak!

Wel kwam er foto-materiaal en veel informatie van dochter Gerrie van Dirk de Koe. Zij woont nu in Leeuwarden.

De garage van de K.L.M.V. nabij het vroegere spoor.

De ondergetekenden:

1. Dirk de Koe
2. Reinder Jans Lont
3. Pieter Jans Lont
4. Gerrit de Vries
5. Sybren de Koe
6. Frederik Meijer

allen expediteur en wonende te St. Anna Parochie verklaren:

dat bij onderhandse acte d.d. 23 November 1940, geregistreerd te Leeuwarden 25 November 1940, deel 22 folio 42 no. 413 door hen is opgericht een maatschap ten doel hebbende het uitoefenen van beurtdiensten en het expeditiebedrijf, welke maatschap bij onderhandse acte d.d. 29 Juni 1950, geregistreerd te Leeuwarden 10 Juli 1950, deel 45 blad 91 no. 1207 werd gewijzigd in een vennootschap onder firma, de naam dragende "K.L.M.V met hetzelfde doel en gevestigd te St. Anna Parochie;

Afschrift van de kop van de acte.

Een deel van het huidige wagenpark en het nieuwe bedrijf aan de Hemmemaweg

De lokatie waar de K.L.M.V. jarenlang gevestigd is geweest was aan de Stadhoudersweg, op de plaats waar nu door de Woningstichting Noord-West Friesland veel nieuwe huizen zijn neergezet. De huidige directeur van het bedrijf is Piet Lont, een zoon van Dirk Lont. Simon de Vries was tot voor kort ook één van de directeurs, maar nu ook hij in de VUT is gegaan zijn er alleen nog maar Lont's aan het bedrijf verbonden. Even ter vergelijking; één volledige combinatie op de weg kost zo'n slordige drie ton (f 300.000,—), terwijl indertijd de vrachtwagentjes van Gerrit de Vries en Frederik Meijer, pakweg f 1500,— kosten. In totaal zijn er ongeveer tweentwintig K.L.M.V.'s op de weg, die uiteraard, allemaal bemand moeten worden!